

पयोद्युते यागीये हविषो समृद्धिर्योगफलं तद्दीर्घागादिजं पुण्यं तस्मै लं स्वर्गीयं दिव्यं गंगायास्यैव लभ्यते इत्यर्थः ॥८२॥ बृहतीश्वेष्टा विध्वं देवादीनां रूपं सोभाग्यं यथा प्राप्यते सा विष्वक्पूजा ॥८३॥ ऊर्ध्वं अन्नपञ्चादिः ऊर्जति भागुरिमता द्वाष्टं तत्पदं मित्यर्थः मधुकर्मफलं ब्रह्मवान् तत्पदं मधुमती ॥८४॥ योगगंगामिति शेषः तया गंगया भाविताः महत्त्वं गताः देवाः स्युर्जनद्वीपे न गंगाया एव ॥८५॥ दक्षोत्तरपासमर्थो मृद्धिं विष्णुमानं बृहतीं वाचं वाग्वै बृहतीति श्रुतेः भागिनी भगानो मेव यदीदानीं यण्यां समृद्धो भागं तद्दीर्घागादिजं पुण्यं तस्मै लं स्वर्गीयं दिव्यं गंगायास्यैव लभ्यते इत्यर्थः ॥८६॥ रव्यातिः पुण्यत्वं कीर्तिः सैव्यं निर्वैद्य ॥८७॥ गंगाहस्ताद्वयं गेति अन्त्यान् गंगाद्वीपतः पुरुषस्य नियतं नियमेन गंगैव प्रतिष्ठा संसारवसाने हेतुर्भवति गृहस्य कान्तिकेयस्य रुक्मस्य स्वर्णस्य च गर्भयोगा गर्भधारिणी स्त्री वियतः सकाशात् आनरवतीर्णी तेनास्योप्रातः स्नानं जनि

पयस्विनीं द्यूतिनीं मत्स्यद्वारं समृद्धिनीं वेगिनीं दुर्विगाह्यां ॥ गंगां गन्तां यैः शरीरं विस्मृष्टं गताधीरास्ते विबुधैः समन्तं ॥८८॥ अधानुजडा न्द्रव्यहीनोऽश्वगंगा यज्ञस्विनी बृहती विष्वक्पूजा ॥ देवैः सैर्देवैर्मुनिभिर्मर्माने वैश्वनिषेविता सर्वकारं मेयुनक्ति ॥८९॥ ऊर्जोवती महापुण्यां मधुमतीं त्रिवर्त्मगं ॥ त्रिलोकजोस्त्रीये गंगं संश्रिता स्ते दिवंगताः ॥ यो वस्यति द्रक्ष्यति वापि मर्त्यस्तस्मै प्रयच्छेति सखा निदेवाः ॥ तद्भाविताः स्युर्जनद्वीपे न दृष्टांगतिं तस्य स्मरदिशंति ॥९०॥ दक्षोत्तराद्वीपं बृहती विप्रकृष्टां शिवामृद्धां भागिनीं सप्रसन्नां ॥ विभावरीं सर्वभूतप्रतिष्ठां गंगां ताये त्रिदिवंगता स्ते ॥९१॥ रव्यातिर्यस्याः स्वं दिवंगं च नित्यं पुरादिशो विदिशा श्वाव तस्थे ॥ तस्या जलं सैव्यसरि हरायामर्त्याः सर्वे कुत कृत्या भवंति ॥९२॥ इयं गंगेति नियतं प्रतिष्ठा गृहस्य रुक्मस्य च गर्भयोग्या ॥ प्रातस्त्रिवर्गं घृतवहा विपाय्मा गंगावतीर्णा विव्यतो विष्वक्तो या ॥९३॥ स्मृतावती प्रस्य हरस्य भार्या दिवो भवन्त्यापि कुतानु रूपा ॥ भव्यापुथिव्यां भागिनी चोत्तराज्जन्गं लोका नो पुण्यदा वै त्रयाणां ॥९४॥ मधुस्ववा घृतधारा घृतार्चिर्महोर्मिभिः शोभिता ब्रह्मण्येऽश्व ॥ दिव्यभ्युता शिरसा सा त्रिवेन गंगवती प्राञ्चि दिवस्य माता ९० यो निर्वैरिष्ठा विरजा वितन्वी शाय्या चिरवारिवहा यशोदा ॥ विष्वावती चाकृतिरिष्टसिद्धा गंगोक्षितानां भवनस्य पंथाः ॥९१॥

प्रज्ञास्तमितिसूचितं त्रिवर्गो धर्मो कर्मदा घृतवहा जलवाहिनी विष्वक्तो या विष्वक्प्रियो या ॥९८॥ अवनी प्रस्य मेरोः हिमवतो वापर्वे तस्य कुतं अनु रूपं अलं करोय या सा कुतानु रूपा ॥९९॥ मधुस्ववा धर्मे घृतधारो ने जो धारा घृतार्चिः आज्यस्येव अर्चिर्वर्चो यस्याः सा घृतं दीप्त्या ज्यवा रिष्विति विष्वक्तो च नः अवनी धातु मूर्ध्नि प्राप्तेति शेषः ॥१०॥ वरिष्ठा योनिः परमकारणं विरजा निर्मला वितन्वी विज्ञो वे पातन्वी मृक्ष्मा शाय्या दीर्घनिद्रा तल्पः मरणं जान्ही तदइति वचनात् अचिराशीघ्रा विष्वावती विष्वक् अवती पात्यती नु मभाव भार्यः आकृतिः सता सामान्य रूपा आकृतिस्तस्मिन् स्थिरं रूपे सामान्यवपु योरपीति मेदिनी इष्टसिद्धा इष्टाः सिद्धाः यस्याः सा सिद्धानामिष्टा इति वा उक्षितानां स्नातानां भवनस्य स्वर्गस्य ॥११॥

तस्मै लं स्वर्गीयं दिव्यं गंगायास्यैव लभ्यते इत्यर्थः ॥८३॥ ऊर्ध्वं अन्नपञ्चादिः ऊर्जति भागुरिमता द्वाष्टं तत्पदं मित्यर्थः मधुकर्मफलं ब्रह्मवान् तत्पदं मधुमती ॥८४॥ योगगंगामिति शेषः तया गंगया भाविताः महत्त्वं गताः देवाः स्युर्जनद्वीपे न गंगाया एव ॥८५॥ दक्षोत्तरपासमर्थो मृद्धिं विष्णुमानं बृहतीं वाचं वाग्वै बृहतीति श्रुतेः भागिनी भगानो मेव यदीदानीं यण्यां समृद्धो भागं तद्दीर्घागादिजं पुण्यं तस्मै लं स्वर्गीयं दिव्यं गंगायास्यैव लभ्यते इत्यर्थः ॥८६॥ रव्यातिः पुण्यत्वं कीर्तिः सैव्यं निर्वैद्य ॥८७॥ गंगाहस्ताद्वयं गेति अन्त्यान् गंगाद्वीपतः पुरुषस्य नियतं नियमेन गंगैव प्रतिष्ठा संसारवसाने हेतुर्भवति गृहस्य कान्तिकेयस्य रुक्मस्य स्वर्णस्य च गर्भयोगा गर्भधारिणी स्त्री वियतः सकाशात् आनरवतीर्णी तेनास्योप्रातः स्नानं जनि